

@ Kijk voor het laatste nieuws ook op:
www.bndestem.nl

5

@ Kijk voor het laatste nieuws ook op:
www.bndestem.nl

INTERVIEW Nog één keer treedt Jacques Maassen vrijdag officieel op als stadsbeiaardier van Breda. Daarna gaat hij met pensioen. Maar de toren? 'Die blijf ik beklimmen'.

'Het is een prachtig vak, uniek, er is maar één stadsbeiaardier'

Hij is na opa en vader de derde generatie Maassen die als beroep 'stadsbeiaardier van Breda' heeft. Jacques Maassen. Vrijdag beklimt hij na 37 jaar voor het laatst (in functie) de 320 treden van de Grote Toren. Nog één keer voor zijn pensioen laat hij de kerkklokken spelen.

Naam: Jacques Maassen
Geboren: 4 december 1947
Geboorteplaats: Breda
Woonplaats: Breda
Burgerlijke staat: samenwonend met Irene
Kinderen: Paul (31), Neenu (27), Laurens (7), Hannah (bijna 6)
Opleiding: Muziekwetenschappen, Nederlandse Beiaardschool
Beroep: stadsbeiaardier
Hobby's: muziek

„Mijn kantoor is de meest gefotografeerde, gefilmde, gemacrameede en getekende werkplek van Breda. Hoog zit ik boven in de toren. Precies achter de wijzerplaat.

„Vanachter mijn instrument zie ik elk weertype. Ik heb een geweldig uitzicht. Soms, wanneer het stormt, zit ik te spelen. Om mij heen giert het. De klanken die ik maak, de klokken, hun geluid, verwaaien met de wind. Ik vind dat prachtig.

„Natuurlijk is het een mooi vak. Stadsbeiaardier. Het is uniek. Er is er maar één. Voor ik het was, was mijn vader het, daarvoor mijn opa. En misschien wordt nu mijn zoon Paul het ook. Dat zou leuk zijn.”
„Het overvalt me wel eens wanneer ik de trappen beklim. Precies op die treden hebben voor mij

door
Edine Wijnands
edine.wijnands@bndestem.nl

honderden jaren lang talloze mensen hun voeten gezet. Ook mijn vader en opa.

„Bij ons thuis was altijd muziek. Wanneer ik als kind uit school kwam, hoorde ik mijn vader spelen op het zware oefenklavier op zolder. Het rook naar sigaren. Vooral als er muziekvrienden waren.”
„Mijn moeder zong. Ze zei altijd: 'De helft van jouw muzikaliteit heb je van mij. Als je dat maar onthoudt.'”

„Op mijn vijfde begon ik piano te spelen. Ik bleek een handige speler. Een a prima vista pianist. Ik hoef een muziekstuk maar één keer te

zien en ik kan het spelen.”

„Dat is een zegen, maar ook een valkuil. Het maakte als kind dat ik niet altijd de drive had een stuk verder in te studeren, wanneer ik het al eens had gespeeld.”

„Aanvankelijk was het niet de bedoeling dat ik beroepsmusicus werd. Op mijn elfde ging naar het seminarie in Bergen op Zoom. Ik wilde priester worden. Waarschijnlijk vanuit een romantische droom om anderen te bekeren.”

„Op het seminarium was er één jongen in de vijfde die beter piano speelde dan ik. Dat kon ik niet uitstaan. Ik oefende en oefende. Tot ik de beste was. Uiteindelijk was ik tot de zesde de organist van school.”

„In de vierde klas voelde ik mijn roeping niet meer. Ik wilde geen priester meer worden. Ook geen musicus. Dat kwam pas later, toen ik naast mijn studie muziekwetenschappen, toch naar de Beiaardschool ging.”

„Waarom ik die keuze maakte, weet ik niet meer. Toch een beetje de traditie, denk ik. En ik vond het een leuk beroep.”

„Het aardige is dat jij als beiaardier daar hoog boven de stad zit met je instrument. Het voelt vrij. Ik kies mijn eigen repertoire, wordt door niemand gecontroleerd.”

„Aanvankelijk speelde ik veel werk van papier. In de loop van mijn carrière is dat gaandeweg veranderd. Ik ben begonnen te improviseren, speel tussen de noten in, geef mijn eigen improvisatie aan stukken.”

„Ik componeer ook zelf. Dat is een mooi proces. Eén, twee noten groeien uit tot een compleet werk. Componeren leerde ik al op de

Jacques Maassen thuis op de plaats waar hij repeteert: 'Als beiaardier ben je tamelijk vrij. Ik bepaal zelf mijn repertoire. Soms, wanneer iemand bijvoorbeeld jarig is, speel ik speciaal iets voor die persoon. Daar heb ik aardigheid in.'

beiaardschool. Ik had een goede componist kunnen zijn als ik de discipline had gehad. Maar ik ben te ongeduldig, te veel met verschillende dingen tegelijk bezig.”

„Ik speel voor een publiek dat ik niet zie. Dat loopt op straat, zit thuis, winkelt. Ik speel boven in die toren. De mensen horen het, maar de meeste luisteren niet.”

„Toch dringt de muziek door. Dan hoor ik van iemand: 'Wat zat je te kloten, had je buikpijn vandaag?' Of: 'Goh, wat je nu speelde was zo mooi dat ik kippenvel kreeg.'”

„Ik ben gelukkig nooit onzeker over mijn spel. Ik heb mijn dag wel eens niet. Maar het is nooit slecht. Daar ben ik een professional voor.”

„Ik ben nog nooit hoger in de toren geweest dan het stenen deel. Nooit in de houten spits. Mijn kinderen lachen me uit. Maar ik heb hoogtevrees. Er zijn torens, die in Sliedrecht bijvoorbeeld, of de oude Philipstoren in Eindhoven, daar kom ik liever niet.”
„Laatst speelde ik in Denver. De toren bleek een soort holle koker met een open trap. Dwars door de treden zag ik de diepte. Ik moest omhoog, ik moest spelen. Ik ben dus gegaan. De ogen strak naar boven.”

„Mijn vader vertelde eens dat hij iemand mee naar boven wilde nemen in Breda. Halverwege de toren, dus op zo'n 35 meter, durfde de man niet meer voor- of achteruit. Mijn vader moest spelen. Toen hij na anderhalf uur de trap af kwam, had die man zich niet verroerd. De trap was nat. Mijn vader heeft hem op zijn rug naar beneden gedragen.”

„Er is nooit druk op me uitgevoerd thuis om de traditie voort te zetten. Zoals ik ook mijn zoon niet push om beiaardier te zijn. Mijn vader vond het wel leuk. Dat weet ik. Ik hoorde het van anderen. Apetrots was hij.”

„Op vrijdag vervangt mijn zoon Paul mij de laatste tijd al op de beiaard. Hij weet dat ik het laatste kwartier luister. Ik zeg hem dan achteraf wat ik ervan vond, of laat later boven een briefje achter.”

„Zoals mijn vader het was op mij, ben ik trots op mijn zoon. Vooral op zijn kwaliteit. Niet alleen als beiaardier, vooral ook als componist. Hij is erg goed.”

„Ik zou het leuk vinden wanneer Breda hem benoemt tot mijn opvolger. De sollicitatie is in volle gang. Als hij het wordt, zit er negentig jaar onafgebroken een Maassen in de toren. Als hij het dan nog even tien jaar volhoudt, maken we de eeuw vol.”

„Ik kan leven zonder muziek. Wanneer ik naar een onbewoond eiland moet, neem ik een partituur mee. Als ik die lees, hoor ik het complete muziekstuk in mijn hoofd. Dat is een zegen.”

„Ik stop als stadsbeiaardier. Maar ik blijf de toren beklimmen. Tijdens rondleidingen bijvoorbeeld. En ik blijf genieten van het uitzicht boven. Over Breda en de wijde omgeving. Dat blijft prachtig.”

'Gemiddeld 3 keer per week, beklim ik 320 treden, zo'n 47 weken per jaar. Ik dacht de maan te hebben bereikt, maar die is ver.'